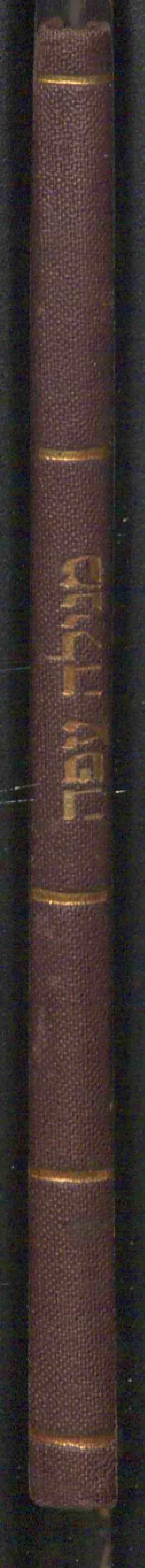
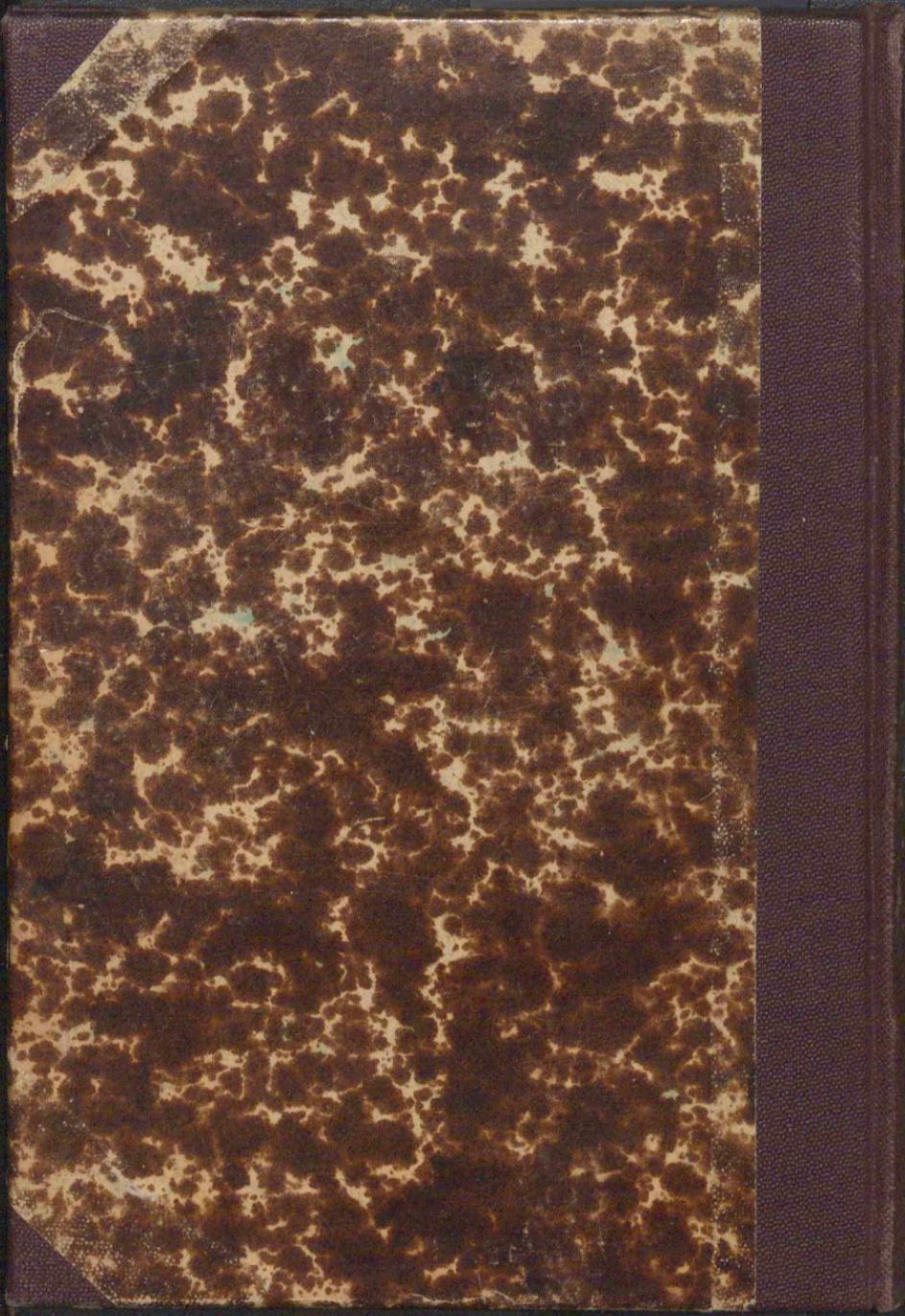

B

417.

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 417.

ס פ ר

מגילה עפה

**היא מנילת "עיר פראנקפורט
המעטירה."**

בָּה יִשְׁוֹרֵד וַיָּסֶפֶר

כל התלאות והצורות אשר מצאו את היהודים
וישבי עיר הנ"ל משנת ש"ב עד שנת ש"ו לפ"ק
ואיך הוציאם ה' מאפילה לאור נдол ומשעבוד
לגאולה.cn יעשה ה' לנו בכל דור ודור
חברה ויסודה החכם הרב המופלג מו"ה אלחנן
בר אברהם זצ"ל העלן ונקראת מנילת ווינז
האנץ יש"ו.

העתיקה וסדרה גם היכינה והביאה לבית הדפוס

אהרון רוזנלייבט מקראקה.

שם תר"מ לפ"ק

MEGILLO EFU

Verlag von Aron Rosenlicht in Krakau.

DER GEGEN WER

PER MUSICO ETI ERICUS
TOMUS.

ALBERTUS MEINER AUS SEINER ZEIT
VON VON DER STADT DRESDEN
MIT VIELEN ANDEREN DINGEN
DARIN IN DREI BANDEN
DRUCKT UND VERLEGT VON
FISCHER & WEINDLING IN KRAKAU.

DRUCKER: FISCHER & WEINDLING IN KRAKAU.

Druck von Fischer & Weindling in Krakau. 1879.

LIBRARY

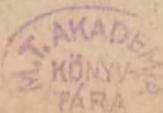
Digitized by srujanika@gmail.com on 2017-06-17

הקדמה

שמעו נא דברי ! קוראים נעישים, זה כשלשים שנה קראתי
בטעות האדון קאמפף, בעברו ארין אשכנא בהניעו לעיר
פראנקפורט, ספר "איך זה לدني שני מאות שנה, כמּ
בפראנקפורט איש בלייל ווינץ האנץ שמו ואחזות מרעים,
ומרדו בהקייסר בעת לחמו באובייו, וישמו פניהם לרוחוב היהודים
וירעזו ירודצטו את ישראל, ויבוזו ווישללו ווישחיתו את כל
מאודם ורכושם ואת כל אכלם שמנם יונם וشكויים, ועוד ידם
נטואה על נפשיהם להרגן אותם, זהה הבדם אשד עשו עם
היתה, לגרש אותם מהווין לעיר, וויהלכו, באשר יתהלך, —
אך אחריו זאת. שלח להם הד' מושיע ורב נתן בלב הקיסר
רחמים. והשיב את היהודים אל מקומם כבראשונה, ונעם
השיב אל חיק צרייהם בפניו בכל קהיל עדת פראנקפורט,
והיהודים עושים את יום שיבם, שמחה ו משתה וי"ט ומשלוחה
מנות איש לרעהו, וקבלו היהודים עליהם ועל זרעם לעשות
את היום הזה משתה ושמחה לדoor דור. — עמדתי משותם
מדוע לא גדע אנחנו מזה מאומה, לא זכרון ולא שמיין דבר
מןנו ? וחפשתי בקדמניות ולא מצאתי, שאלתי לזכרים
ולא ידע, אחרי הימים בשנת תר"ח הקרא ה' לפני רוח

הקדמה

דף רעדלהים, ומצאתי בו "ד' ייט אידר תענית פ"פ, ה' ד'"
בו פורדים פ"פ, ושאלתי לאנשים ואין מניר לי, והפליה
עד גדרה بي, ותמיר התאוותיתאה לאמר מי יתן ואדעוו,
אך זה לפני שלשה שנים כי הטעו אליהם אותו מבית
אבי ומארין מולדתני ויקר מקרני כי באתי לעיר פראנקפורט
דמיאן, נגמרתי בלבי יער בעלי מה, פה במחוז חפצי הנני הנני
ופה אמצע מאוּן אשר קוית עלייך אך דהה ותקוותי נשארה
מעל, כי שאלתי שם לאנשים הידעתם את שני חיים
האלח כתבתם? ואין יש פה ספר מוכרת על הדברים האלה?
לא ידענו, ואין לנו מאומה היה לנו למענה ברעם אש
עת ירד משמי ארין, כן צליצה תשובהם באזני גמרתי
בלבי לא עת לחשות ואם לא עתה, אמיתי? הלבתי אל
וקנים המופלנים לא אחד ולא שעיב. ודרשתי והקרתי
היטיב, והנה אמר נכוון דברה, רק אשר לפנים ידועם לעשות
את שני הימים לעצום ולשמה. אך עתה זה חמישים שנה,
كم דוח אחר ואין זכרון לאחוריים מימים ראשונים. כי אם
לזקנים שבדור העושים את יום העשרים להנודש אדר יום
משתה ושםה זיו"ט, ואחד מן הזקנים, הוציא מאמתחת
ספרינו גליון אחד, ואמר לי, הא לך זה להשיקט רוחך
השוקקה; כתאה במדבר כבבורה בטרם קיים, עודה בכתפו
שלחתו ידי אלוֹ ואקחהו, ויהי ברבש רפואי התעיה עיני בו,
והנה ראשית דברו מגילת וונץ האנץ וש"ג קורא נעים!

הקדמה

מה גדרה שמחתי אzo ! רב משמחת קצר ! ויהי כי קראתי
בו שנים שלשה דלקות, וארא בו זחנה נשחת מראהו, לא
תוואר ולא הדר לו באין סדרים זערה, ופעמים רבות נחלף
לי תיו בחרית, חית בתיו, רישין דלקתו, דלקתו ראשון, אלף
עינין וכו', זאת ועוד אחרת הכל היה כמו בנסיימה אחת,
באין הפסקה וריווח, כמו כל כתבי ישן נושא, והרבה תיבות
חסרו, כי בלה הניר מזוקן ותכהנה עני מראות. — אzo
שנסתי את מתני ואורתני נגבר החלצי, וישבתי במלוני זה
שני שבועות, גם בלילה שנת לעני לא נתתי. והעתקתי
את דברי השירה הזאת הדק היטב, והצנתי כל הרווז וחרווז
לעצמם על מקומו הרואיו לו, ושמתי אדנו, הקמותי קרשוי
בריחיו ועמודיו ויתודותיו, פרשתי ירעותיו, עד אשר היה
أهل השיר אחד; ובאשר הצרכי בו עוד, ראיתי כי שם
המחבר זל' בעל השיר יצא בשיר בראשי הרוזיו שני
פעמים, ושני פעמים א"ב, ומה מאד רבתה שמחתי, לכתב
הדבר בשם אומרו, זוכות המחבר יעמוד לי ולורעי אחרי,
כי טרחתי וعملתי בו, עדי הוצאותיו לאור, גם עמלי עמדה
לי למן לא יצא מתחת ידי דבר שאין מתקן, ובזורה ד'
עלי הבאתיו לבית הדפוס, למן יתרפרנס הנם גם על ידי,
ולמן ידעו דורזתינו ובאי אהרון, כי עוד חכדי ד' נטיה
עלינו ועין השגחתו לא יסיר ממנו עד עולם, כי הוא טרפ
וירפאננו יך ויחבשינו, כמו שהבטיחנו ע"י משה עבדו ואך

הקדמה

נִמְזַעַן בְּבָבֶל וְבְבָבֶל צְבָאֵנוּ בְּבָבֶל
גַּם זֹאת בְּהִוָּת אֲרִץ אֹיְבֵינוּ לֹא מַאֲכְתִּים וְלֹא גַּעֲלָתָם
לְכָלָותָם לְהַפְּרָר בְּרִיתֵינוּ אַתֶּם כִּי אַנְּדָ' :
וְמַעַתָּה אֲשֵׁים קְנַצֵּי לְמַולִין וְאַבְרָך אַתָּה ד' אֲשֶׁר הַנְּחָנִי
בְּדַרְךָ הַאֲמָת וְעַד דְּנָה עֹזְרָנִי ד'.
דְּבָרֵי הַמְּעַתִּיק וְהַמְּדָבֵר לְכָבוֹד ד' וְהַמְּחַכֵּר

קראקא

אהרון ראוונלייבט

הסכמה

הסכמה אדו"מ"ר הרב הגדול הצדיק מפומרים נזר היהם
זרע קדש מהצbatchו שמו נודע לשם ולתלה בשערים ה"ה
מו"ר מוח' שמעון בהרב המתואר הנאון הגדול רשכבה"ג
מהרמ"ס זצ"ל אב"ד דכהלתו עיר ואם בישראל קר אק א
הבירה יע"א :

הן סקליז לפני מנה מוסלה סלצני השופלג מו"ה אהרן ראווענלייבט
כ"י כפל מגלה ע"פ"ה ר"ת עיל פלאנקפולט "המעטילס חסר חכמת
שלצ השופלג החכם מו"ה אלחנן ז"ר אברהם זל"ל העליין, זה יCOPE
ההלהות חסר מלכו יומצ'י עיר סכ"ל ומכת קע"ז עד מכת קע"ז לפ"ק,
וד' זרחיינו סומינס וסילם ציוס כ' חדר קע"ז כלמל טענתי גס חכמי
מאפה קדום ה"ה זל"ל מחדל חתם סופר ליד קלטה חמץ עיר פלאנקפולט
יע"ל חסר גס יהול פיטה כותג צכל מכת לנענות לה יוס כ' חדר לנטה וו"ט
וונכת נטענצה סית' סקירה חזלה עד הנקה, עד חסר פצייל ה' להט רוח פראצ'י
השופלג מו"ה אהרן ראווענלייבט כ"י מומצ'י ערנו, ערחה ויגע עד חסר
עלחה צידו להנטיק סטיליס פהלה. לטען ידענו דווות הצעדים כי ד'
לצד וו"ט צען לה. ווננה זקלחי סקירה חזלה דהימ' כי כלמה
כחודה ונעריצה מטעמת נז' חנוכ. ועוד נז' חזלה דהימ' כי כוונת
המעטיק פראצ'י סכ"ל לרואה למ"ז לקפר עטמי ד' וכפלווחטו זצ'ני
חרס. להט גמולתי זלצ'י להקכים עשו לסקלייז חל פאלחכת וולחכת
סדרוףם להפילה צחוק צני יטלה וסימנה הסירה חזלה עד להווז
לד' חקדו כעל חסר גמולנו. וכל חיט חסר זקס יטלה יכונה
יקדנה זמחייל כהמץ יומט עלייו וסכו כפוף ען סטעים :

כ"ר פעדנץ לכבוד לורינו וגולדלינו.

ס"ס יוס ד' ער"ח מהו לקדל זכלון זצ'ני יטלה למן חסר נז'
יקרא חיט זל חסר נז' מערע חסן פול"ה לסקלייז לה מאגילדת חזלה על
מזח סדרוף וחלימה מלינה להסיג גזולו כי כוונת חלנה יאלל פלייה.
חמל החכם שנתרל"ז

הק' שמעון בהגמחר"ם זל"ל

שמות חפראמענוראנטצען

ר' בעריש גאלדמאן

ר' נימפעל וואָרטסמאן

ר' גוטמאן קאָרנבלום

ד

ר' דוד שעהנבערג

ר' דוד ציפרעם

ר' דוד אליע בוטנער

ר' דוד פענדלאעד

ה

ר' העשעל בויאינגעראַך

ר' הירש פראגנער

ר' הירש קאָרטעל

ר' העשע פיצעלע

ו

ר' וואָלף פאמ

ה' וואָלף אלבּסנְדרָאוּווִין

ר' וואָלף בער שיז

ז

ר' זלמן דעטביבאֶר בר"מ

ר' זלמן וויינדלינה

ר' זלמן איזענבערג

ר' זלמן דעטביבאֶר בר"א

ר' זאָב וואָלף זאלין ב"ז

ר' זלמן וואָרטסמאן

ר' זאלקי גאָטלייעבּ

ח

ר' חיים ליביש האָראֹווִין

א

ר' אַבְרָהָם וּוְעַקֵּר הַבָּהָן

ר' אהרן אייבושין

ר' אברהם גאלגנארד

ה' אליע וויינדלינה

ה' אפרים רַאֲקָאּוּעָר

ה' אפרים לאַנדָאַך

ה' אברהם פְּרִילִיךְ

ה' אליעזר קְרֻעְנְגִיל

ה' אִיטְשָׁה שְׁעַנְקָעָר

ר' אִיטְשָׁה קָאָרְנוֹנָאַלְד

ר' אליעזר פְּנִיקָעַלְשְׁטִין

ר' אִיטְשָׁה אַינְגָּעָלְד

ר' אליעזר מְרַגְּלִיות

ר' אברהם לייב גאלדמינץ

ר' אִיטְשָׁה כְּנָאָפְּךָ

ר' אִיטְשָׁה דִּיטְשָׁר

ר' אִיטְשָׁה בִּרְנְבּוּיָּם

ר' אהרן שמואל זאגאנַן שו"ב

ר' אהרן רַאֲטְבָּעָרָג

ר' אִיטְשָׁה וּוַעֲנָעָר

ר' אִיטְשָׁה קְרָאָלְלָאַךְ

ר' בעריש אויערבאָך

ר' ביינוש שעהנבערג

ר' בעריש פְּרִילִיךְ

ר' בעריש רַאֲטְעַנְבָּעָרָג

ר' בעריש דְּאַלְעָטָם

שמות הפלאמענוראנטען

ר

- ר' ליבוש מרגנליות
- ר' ליבוש טהארען
- ר' ליבוש נאלדבערגן
- ר' ליבלי וויקלער
- ר' ליבוש גאלדשטאף
- ר' ליבלי לעבינהיים

ר' ליבוש ענגעלשטיינים ערבען

מ

- ר' מנשה קארמעל
- ר' מאיר אלעוז פאָס
- ר' מאיר ליב לייבטער
- ר' מאיר ליב וויספעלד
- ר' מאטיל פאָס
- ר' משה שפאנלאנג
- ר' מאיר ליבוש קראָנאָז
- ר' מאיר ריינר

ר' יהודא ליב רובינשטיין שו"ב
ר' מרדכי יצחק פישער
ר' מאנדיל קראָנניאל
ה' משה ליב ארנסטיין
ר' משה ליב קעלסלאָר
ר' מיבל גאלדוואָנד
ר' מענדיל פרענקל

ר' היימיל לאָק
ר' חיים פריווער
ר' חיים יעקב קוּרִיש
ר' חיים גלאֹזֶהֶט
ר' חיים רַאֲקָאּוּעֵר
יְהָדָה
הרב הדין ר' ישראָל נַיְמָאן
חרב הדין ר' יוֹסֵף לְעַדְרְבָּעֶרְגֵּן ר' ליבוש האבוואָל
ר' יעְקָלְ פְּרִילִיך
ר' יְודָיָל בִּירְנְבִּים
ר' יעְקָב וּוַיְנְדְּלִינְג
ר' יהודא ליב האָז

ר' יהואָל זָנָאָן
ר' יוֹסֵף פְּנָחָם קְרַעַנְגָּל
ר' יהושיע קלונגר
ר' יוֹסֵף גַּעַלְדוּעָרטָה
ר' יעְקָב בְּלַעְדִּיר
ר' יוֹאָל דַּעֲמְבִּיצָר
ר' יוֹסֵף קוּרִיש
ר' יצחק שטְרִיקָעֶר
ר' יהודא ליב רובינשטיין שו"ב
ר' יצחק גלאֹזֶהֶט
ר' יעקב יוֹסֵף ריינער
ר' יעקב בלזְמַעְנְפְּרוֹזְט
ר' יוֹסֵף נַיְמָאן
ר' יְשָׁעִיָּה מַאֲיר לְאַנְצְּבָעֶרְג
ר' יְשָׁעִיָּה פִּיאַסְקָעֶר

שמות הפראם ענור אנטזע

ר' פנהם גליקין

ר' פנהם אליע דעטבי צער

צ

צבי הירש דוד אבטטפעלד

ה' צבי הירש אינגעעלד

ק

ר' קלמן וורטוטה

ר

ר' רפאל אניסטעלד בר' פ

ש

הנגיד פויט ר' שלמה דייבעט

ר' שמושון ליב פראקטיטער

ר' שמואל האלץער

ר' שמעון דייטשער

ר' שמואל איסר פישער

ר' שמואל מאנדיל בוים

ה' שמחה הירש שפרונג

ר' שמחה גומיינער

ר' שמואל לאנדוי בר' ז

ר' שאול אייבענבוים

ר' שמושון צבי פאנלער

ר' שמואן יוסף שו"ב

ר' שמואן שטערינגבערג

ר' שבתי בארכנטטען

ר' שלמה צינזער

ר' שטען דייבעט

ר' מאטיל וועבר

ר' משה וארטסמאן

ר' מאטעל ריפפער

ר' מטהטי לעביבניהים

ר' מנחם מן פערברער

ר' משה קירש

ה' מאטיל מאלקנער

ג

ר' נפתלי רייך

ר' נתע לייפסקער

ר' נתע בירגנבוים

ר' נהום יאקובזאהן

ר' נתע יוסף שעהנבערג

ס

ר' סענדיר שמעלקעם

ע

ר' עקיבא ראיינליךט

ר' עוזיאל צבי הערצאג

פ

ר' פרץ ציפדעט

ר' פיבילע סאמועל

ר' פישל גאלדבערג

ר' פנהם בוימינגעט

ר' פנהם בהנא

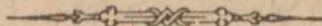
ה' פתהי פישר

ר' פרץ דיטאנט

דברי השירה הזואת.

אשר ישיר שר התורה. בחרוזתו על התלאה
העצומה הנדולה, אשר מצאה פראנקפורט הקהלה
ולמען תהיה השירה הזואת לעד לנו ולבנינו,
כى עוד יד המקום נתוויה עליינו :

חיבר אותה החכם המופלג כמהדור' אלחנן
ב"ר אברהם זצ"ל העלן לזכות בו בני
העולם, שיישמו בה החלם. ועוד הביאה לדפוסא
לפרסומי ניסא ;

רָאשֵׁי חֲרוּיוֹן וּבְכָל חֲרוּז וְחַבּוֹן שֶׁמְנָה דְּלָתּוֹת הַם
אַלְחָנָן בֶּן אַבְרָהָם זֶל הַעֲלִין
חֹזֶק וְאַמְצָא בֶּן אַלְחָנָן בֶּן אַבְרָהָם
זֶל הַלְּזָן אֶבֶן שְׁנָת שְׁעִוּן לְפָרָט
פָּיק הַיּוֹן וְתַשְׁכָּה.

אַ מְלֵיל גִּבְוֹרֹת וְאַדְבָּרָה
מְעִשֵּׁי יְיָ הַגְּדוֹלִים
אוֹתּוֹת וּמוֹפְתִּים אַסְפָּרָה
שְׁבָח וְהִזְדִּיח וְהַלְוִילִים
בְּכָל מִדִּינָה וּמִדִּינָה וּפְלָקָד
עַל נֶפְלָאוֹתָיו לְהִיעַד
אֲרוֹמָטָך אֱלֹהִי סְפָלָקָד זְמָשָׁה
וְאַבְרָכָה שְׁמָך לְעוֹלָם וְעַד :

לִזְמָן שְׁעָב בְּפִרְבָּט הַקְּטָן
מְלֻחָּתָה גְּדוֹלָה הַתְּעוּרָה
כִּי בָא לְהַתִּיאָב בְּתוֹצָם הַשְּׁטָן
בָּעֵיר פְּרָאָנְקְפּוֹרֶט הַמְּעִטְירָה
כְּאֵשֶׁר שְׁמַעַנו הַשְּׁמַעָה
חַרְדָּנו חַרְדָּה גְּדוֹלָה
וְאָמְרָנו לְיִי הַתְּשִׁועָה
עַל עַמָּך בְּרָכָתְיך סְלָה :

חַשְׁבָּו שֶׁם דָלָת הָעָם יִהְדָּ
גַם מִקְצָת הַסּוֹחֲרִים וְהַאוֹמְנִים
לְהַבְיאָ דְאָנָה מָוֹרָא וְפַחַד
עַל הַעֲצָה וְהַעֲירּוֹנִים
פָנֵנו לְנֵנו אֶת חִרּוֹתֵינוּ
כְּלָם כְּאַחֲד קְיֻז עֲזָנִים
גַם חַשְׁבּוֹן צָדֵק עַל אַזְרוֹתֵינוּ
אֲשֶׁר גְּנוּזָה הַרְאָשָׁוֹנִים :

בְּעֵי וְגַדְוּ כְּלָם
וְרִגְשָׂו אֶל בֵּית הַעֲצָה
וְדַחְפֵי הַעֲירּוֹנִים בְּפִלְפִילִם
מִן הַקְּאָחָא אֶל הַקְּאָחָה
גַם עַלְינָנו הַסְּכִימָו
מִן הַקְּהָלָה לְגַרְשִׁינָנו
עַל עַמְנָנו סּוֹד הַעֲרִימָו
וַיַּחֲזִיעָנו עַל צְפּוֹנִינו :

גַּמְנִי וְגַמְרִי בְּגִינֵיכֶם
לְחַקִים עַלְיָהֶם מִלְךָ
כֶּלֶם נָתַנוּ עִינֵיכֶם
עַל וּוַיְגַזֵּן הָאֲנִי פְּעַטְמִילָךְ
אִישׁ רֹעֶה בְּלִיעֵל וְשׂוֹדָה
בְּמוֹדוֹ לֹא בְּאִינוֹ בִּימֵינוֹ
וַיֹּאמְרוּ לְאַטְדָה הַיְדָה
לְךָ אַתָּה מִלְךָ עַלְיָנוּ :

בְּשַׁנִי רִיעֵיו הַשׁוֹבָבִים
בָּא עַל בְּמוֹתֵינוֹ לְדָרוֹם
אָשָׁר בְּשִׁמּוֹת נְקִיבִים
קוֹנָארַט שָׁאָפָע וְגַעֲרָנְגָרוֹס
בָּאוּ עַלְיָנוּ בְּעַלְילָות שְׁקָר
עַל רַבִּים וְעַל יְחִידִים
בְּקָשָׁת חַפֵּל לְעַקָּר
כְּהַמָּן דָּרָע צוֹרָר הַיְהֹוּדִים :

רְצֹן וּבָאוֹ מֵקְדִּי יוֹם סֶמֶן
אֶל בַּתְּינָנוֹ לְרֹחֶוב הַיְהוּדִים
חַנּוֹ לְנַפְשֵׁיכֶם פְּדִיּוֹם
שְׁלָאָם פְּגָעָה בְּכַפְרָדוּדִים
דְּבָרֵי פִּיכְם בְּחַרְבּוֹת
לְהַזְּכִיא מִמְּנוֹן רְבָב מִידִינָה
כִּי אֲפִפּוֹנוּ מִשְׁבְּרֵי מִות חַמְלָאָה
נְחָלִי בְּלִיעָל יְבָעָתָנוֹת :

אֵי הִתְה לְיְהוּדִים עַת צְרוֹה
כְּמוֹהוּ לֹא הִתְה בְּקַהְלָתִינוֹת
כִּי لֹא דָהַ שֵּׁם שְׂרָה חַסְדָּיו חַזְאָה
שׁוֹטֵר אֹזֶן מַשְׁלֵל עַלְינָא
רַק הַמּוֹרְדִים הַזְּדֹונִים
אֲשֶׁר בְּקָשׂוּ לְאַבְדִּינוֹת
כִּי הִי מַזְשְׁלִים עַל הַעֲרָבִים
וְהִתְה פְּרִין יָזְחָה בְּרֹחֶובּוֹתֵינוֹ :

בְּ רֹחֶזֶת עִיר פָּאֵשֶׁר יְהוּדִים חַלְכָּיו
אֲנָשִׁים טַף אוֹ נְשִׁים
אֲבָנִים עַלְיָהָם הַשְׁלִיכִי
אוֹ מִפּוֹת רַבִּים וְקַשִּׁים
נִמְּרָפֵשׂ וְטִימָת הַשְׁלִיכִי עַלְיָנוּ
עִם אָוְנָאת דְּבָרִים וְקַלּוֹת
בִּשְׁוֵיךְ הִי קּוֹרָאִים אַחֲרֵינוּ
כְּלָבִים אַפְּם וְשָׁאָר דְּבָרִי גַּבְלוֹת :

רְבִים יְהוּדִים הִי נִתְפְּסִים
אֲתָּא אֲשֶׁר עַלְיָהָם הַעֲלִילִי
כִּי שְׁנָאנוּ שְׁנָאת חַמְסִים
מְמוֹן רַב עַלְיָהָם הַמְּטִילִי
אֲתָּא אֲשֶׁר יוֹמָה בְּהַסְּכָמָת בְּלָם
לֹא אִכְלֵל לְהַבְיאָ עַל הַפְּנִיר
כָּל חֹב לִיהוּדי שְׁלָא לְשָׁלָם
לְהַבְיאָ אֹתָם בְּמִשְׁפָּט שְׁפִיאָר :

הַ דָּבָר הַזֶּה שָׁמָנוּ בְּלֵבֵינוּ וְאַתָּה
וְעַלְיוֹ לְבִינְךָ סְעוּרִים בְּשָׂמָן
כִּי הַפְּרוֹטָה אֲזַלָּה מִגְּדָנָה מִזְּבָחָה
וְהַחֲזָבָות לְנֵר אַנְסְׁחוּרִים אֵלֶיךָ
כָּלִי בֵּית מִבְּרָנוּ בְּאַין מִרְחָםְךָ שְׁמַעְנָה
אֶת מְחֻמְדָנוּ בְּתָנוּ בְּאוֹכֵל כָּל
כִּי עֲזָלִים שְׁאָלוּ בְּלִחָם אַתָּה בְּאַתָּה
רְחַמּוֹתָה זֶה לְרֹאֹת מִזְוְלָה :

מִ קָּצַת הַעִירּוֹנִים לֹא נִשְׁאָרָוּ אַזְּדוֹן
בְּעִיר פְּרָאַנְקְפּוֹרֶט הַמְּחוֹלָה
הַאֲמָת וְהַשְׁלָום גַּם עַמְּקָם הַפְּרוֹ
וְרוֹאֲגִים דָּעַן עַל הַקְּלָקָלה
גַּם מַלְמָדֵיכֶם וּסְפָרֵיכֶם
יֵצָאוּ מַקִּיר הַעֲוֹר וְחַצְדָּה
כִּי מַעֲשֵׂי הַמּוֹרְדִּים בְּעִינֵיכֶם
פִּינּוֹל הַזָּא לֹא יָרַכָּה אַתָּה :

וְאַת וַיָּעֹד אַחֲרָת .
נוֹדֵע לְאֶדוֹגִינִי תִּקְיָסֶר יְרָה
וִשְׁלָח מִכְתָּב וְאַגָּרָת
לְרוֹכֶסִי הַקּוֹמִים סִיא בְּחוֹד וְתִפְאָרָה
שִׁיעַשׂ שְׁלוֹם וַיִּשְׁפְּטוּ אַדְקָן
עַל כָּל הַגְּעַשָּׂה בְּעִירֵנוּ
וַיִּגְדְּרוּ כָּל פְּרִזְזָנְכָדָק
גַּם לְרִפְאֹות שְׁבָר עַמְּנוּ :

ל אַחֲרוֹ פָּעָמִי מִרְקָבָות יִצְמָמָת
רוֹכֶסִי הַקּוֹמִים סִיא הַזְּקָרִים
וַנְתַנוּ אֶת הַדִּין בְּגִינְיָהֶם
מִשְׁפְּטֵי אֲמָת וַיְשָׁרִים
הַמּוֹרְדִים לֹא הַטּו אַוְנִיָּהֶם
וַהֲוִסִּפוּ חִטָּא עַל פְּשָׁע
כִּי אָמָרוּ מַי יִמְחָה בִּידֵיכֶם
וַהֲחַמֵּס קָם ? מַפְתָּה רִשְׁעָ :

הַ רְשָׁעָה הִיה הוֹלֵךְ וּמַתְגָּבֵר
וְדַבְּרוֹ נֶגֶדנוּ בְּעֻזֹת
מוֹרֵד אֶל מוֹרֵד הַתְּחִיפָר
לְהִפְכּוֹת אֹתָנוּ וְלִבְזֹות
יָדֵיכֶם הִי תְּמִימִים לְקַרְבָּן
שִׁיחַיו זָכִים מִן הַפְּקָר
בְּפָקָר אָמַרְנוּ מַי יִתְנַעֲרֵב
וּבְעַכְבָּן מַי יִתְנַעֲרֵב :

עַ זְמָרוֹת הִי רְגָלִינוּ
בְּפַחַד וּרְעֵדָה גְדוֹלָה
בְּשִׁבְועָות שְׁעֵד בַּיּוֹם חֶגְנָנוּ
נְפִשְׁינָנוּ מַאֲוד גְבָחָלה
צַעְקָה גְדוֹלָה וּמְרָה
בְּלָב נִשְׁבָּר הַינָּנוּ צְוָעָקִים
הַשׂוֹגָנִים נְגַשְ׀יו הַשְׁעָרָה
מִשְׁבָּרִים שְׁוֹמָקִים וּמְדָקִים :

ל וְלֹא יִיָּשַׁחַד לְנֶפֶת אֶל־
אֲשֶׁר הָסֵב לְבָם אֲחֻזָּנוֹת
אוֹתְּחִים בְּלִיעוֹנוֹ
וְהִגְּנוּ גּוֹזְרִים תִּשְׁוֹבָה וְתַעֲנִית
הַהִיא סְבָא עָמָד בְּתוֹכָם
וְהִפִּיר אֶת עַצְתָּם
לְאַתְּחִיה הַעֲוֹלָה עַל רַוחַקְתָּם
לֹא תִּבְלַע לֹא תִּשְׁחַחְתָּם:

ב פְּשָׂוֹת הַקְּטָנִים וְדָגְשִׁים
מִקְצָתָם שְׁלַחֲנוּ אֶל אָרֶץ אַחֲרָת
שֶׁלֹּא יִשְׁלַטְיוּ בָּהֶם הַגּוֹנְשִׁים
וְלֹא יִהְיֶה לְבָם לִתְפָּאָרָת
עַל הַשְּׁעָרִים הַפְּקִידָיו שׁוֹמְרִים
שֶׁלֹּא נִזְכֵּא מִמְּזֹן מְחֻזָּן לִיעַרָה
שִׁעָרוֹת רָאשֵׁינוּ הַיּוֹסְפָּטִים
מִפְּחָד רֹועַ הַגּוֹזֵרָה

ח סְדִי יְיָ כִּי לֹא תַמְנֵי
תַּמִּיד שְׁמַנוּ אֶל לְבִינָה
כִּי בְּאָגִינוֹ שְׁמַעַנוּ
שְׁיִשְׁבּוּ הַקּוֹמִיסִיא לִמְקוֹמֵינוּ
בְּיוֹשֵׁר וּבְאֶחֱת בְּאוֹ הַקּוֹמִיסִיא הַנְּכָבָדִים
בְּחֹדֶש אֶבֶן שְׁעַד וְהַתִּיה
וְהַכִּינוּ לְתְשִׁיעָת עֲגִים מְרוּדִים
וְחַשְׁבָּנוּ רְעוֹה עוֹד לֹא תְהִיחָה :

? מִן כֵּן אֶלְול שְׁעַד פִּידֶם פְּעֻרוֹ
כָּל הַיּוֹם יִשְׁבְּנוּ גַם בְּכִינוּ
רְעִשּׂוֹת עַמְנוּ רְעוֹה הַתְּפִאָרוּ
כְּאַשְׁר שְׁמַעַנוּ בֶּן־רַאֲנוּ
קְבָּעָנוּ צָום וַיּוֹם תְּשׂוֹבָה
לִמְתֹהָת בַּיּוֹם כִּי בְּלֹב חַטְרָמָר
כָּל הַיּוֹם נִפְשְׁנָנוּ דָאָבָה
וּבְלִילָה הַיָּה לָנוּ לִמְשָׁמָר :

קְדֻמוֹ עִגְינָנוּ בַּאֲשֶׁר מִזְוֹהָת
בְּאֶלְוֹל שְׁעֵד עֲשָׂרִים וְשְׁבָעָה
נִתְחִידָשׂ אָז בְּמֵחָ צְרוֹת
בְּכָל יָעָת וּבְכָל שְׁעָה
בָּאוּ עַלְינוּ בְּעַלְילֹת שְׁקָרוֹם
רְאֵשִׁי הַמְּנוּדִים עַלְינוּ הַקְּהִילָה
לְמֵחָ דְּבָרָתָם אָלָה בְּדָבָרים
אֲשֶׁר הֵם בְּעָצָם הַעֲלִילָה :

וּלְעַת עָרֵב זָמֵן תְּפִלָת מִנְחָה
חַשְׁכֵי עִגְינָנוּ וּבְגִינָנוּ דְּנָה
כִּי חִינָנוּ כְּלָנוּ בְּגִונָנוּ וְאֲנָחָה
כִּי הָאָסְפָסָוף הַתְּאֹופָתָאָה
לְרִחוֹבָתֵינוּ לְבָא הַשְׁעָמָה
וּעָרֵב רַב עַמָּם עַלָה בְּנֵי
עַמָּם כֵּל זֶה הַלְּכָנָרְבָּרָם נִשְׁבָּרָה
לְבָהָכָג שְׁלָא לְבָטָל הַתְּפִלָה :

אֵלֶּה שְׁגָםְרַת הַמִּפְטִיר הַפְּטוֹרָה אֲזַנְתָּ
בָּא לְבָהָכָג קֹול עֲנוֹת חֲלוֹשָׁה
אַיְדָה שְׁהַשׁוֹנָאִים גְּנָשִׁים לְשִׁבְרָה
שְׁעָר וְדַלְתִי תְּקַהַלָּה פְּקָדוֹשָׁה
נִמְסָ לְבָבֵינוּ וְנִיהִי לְמִים צָבָע וְאַבְשָׁר
בַּי עַל צְוָאוֹנוּ גְּרָדְפָנָנוּ שְׁאָלָן
אוֹי לְמִי שְׁבָקְרוֹזָה בְּעָנִים מְהֻרְבָּן
וּמְבִיאַת הַפְּגָשָׁת בְּלָנוּ חַלְפָנוּ:

מִקְצָת נְשִׁים יִקְרֹות אֲזַנְתָּ
וּבְנֵי הַמִּשְׁמָרָה דְּקָפְטִים דְּתִבְיִים
הַלְּכִי וְלָנוּ בְּבֵית הַקְּבָרוֹת
אֶל אֱלֹהִים יְהִי שֵׁם קְרוֹבִים
מִקְצָותָם הַלְּכִי אֶל בְּתֵיתָם
וְהִגְרֹו שֵׁם פְּלִי מִלְחָמָה
אִילִי יְחִזּוּ אֶחָד שְׁוֹנָאִים
טָרַם שְׁיִבּוֹא בְּיַד רָמָה :

צָעְדִי מִקְצָתֶם עַל הַחוּמָה
וְחַבֵּל אֶחָד אֶחָזָה בְּיַדָּם
לִרְאֹת אָם צְהָלָה בְּמִדְחָמָה
מִשְׁם אֲכַבֵּן אֶחָד לְהַוְיִדְמָן
מִקְצָתֶם הַלְכָה לְהַצִּיל בְּמִתְּדָמָם אֶם חַבְּדָלָה
פָּרָם יַבְגַּסְוּ שְׁם הַשׂוֹלְלִים
וּמִקְצָתֶם בְּרַחֵב לְבִיטָה מִקְרָבָם כְּחַדְשָׁה
הָאָה נִשְׁיָּהָם וְהַעֲזָלִים :

אֵי הָיָה פָה עִירָזָן חַשּׁוּב
אֲשֶׁר עַלְיָהָם הָיָה מְרֻחָם
וְהָיָה לוֹ גָן גָדוֹל וּבֵית מַוְשֵׁב
וְלִקְחָ אֹתָם וּבְתוּכוֹ נְחַם
תָגֵן וּבֵבִית הָיָה פּוֹתַח לְהָמָם
לְכָנוֹס בּוֹ מֵשִׁירָגָה
לְתוּכוֹ הַלְכָה וּבָאוּ בְּהָמָם
בְשֶׁשׁ מָאוֹת נְפָשּׁוֹת וְאַזְנָ פָה פּוֹצָה :

בְּאֶמֶץ הָגֵן הַיּוֹעֲשִׂים אֲבָדָנִים בְּצָבָא
בְּעִגּוֹל אָסָה יְלֻדוֹת עֲשָׂרָה
וְהִי יוֹשְׁבִים עַל הָאָרֶץ בְּמִקְאֹבִים חָזָקָן
עַל זֹאת רָוחֵי מַאֲד נְשָׁבְרָה בְּשָׁבָא
סְבִיבֹת רָאשָׁן כִּי מַעֲוָתּוֹת בְּצָבָא
בְּאָבָלִים עַד יְעִינֵיכֶם צָמָעָן בְּצָבָא
וְדָמָעָה אַחֲרָה דָמָעָה מַעֲלָפּוֹת חָרָךְ בְּצָבָא
וּבְגִינֵיכֶם עַמְּדָה בְּחִיקֵיכֶם חָרָךְ
גַם לְאָרֶץ הַשְׁלִיכו אֹתָם נְזָקִים
וַיְשִׁמְטוּ אֹתָם מִתְחַת יָדֵיכֶם
בְּאֲכִירֹת רַב זְחֹרוֹנִים
וְאַחֲרָה גַן גַּיְרָשׁו אֹתָם מִבֵּית יָדֵיכֶם
מִקְצַת הַיּוֹלְדוֹת מִשְׁבָּעָה יָמִים
שְׁחִי יוֹשְׁבִים עַל הַמִּשְׁבָּרְתָּא וְאַתָּה
אוֵי וְאָבָוי צָעַקוּ לְמִרְוּםִים
כָּל זֹה רָאִיתִי אֲנִי כָּפְרָה וְאַתָּה
חָזָקָן זֹא חָזָקָן זֹא חָזָקָן זֹא חָזָקָן

דִּימָו מַקְצָתָם לְעַמּוֹד עַל נֶפֶשָׁם
עַד שָׁגָהָרָג אֶחָד מֵאֲתָנוֹ
וּרְבִים נִפְצָעוּ וְאֹזֶן עַשְׂתָּה רֹזֶשֶׁם
וְאֹזֶן בְּרַחֲנָנוּ בְּגַנְיוֹ
וּגְשָׁאָרוּ בְּטָח הַשּׂוֹדָדִים
וַיְשַׁלְּטוּ בָנָנוּ בְּרַצְוֹנָם
וּמְשֻׁלְׁוּ בָנָנוּ עֲבָדִים
גַּם חִרְפּוּ וְגִרְפּוּ בְּלָשׁוֹנָם :

הַלִּילָה תָּהָא כָּלָו מְרוֹר
כִּי הִינְנוּ גְּרָאִים לְנֶפֶשָׁינוּ
כִּי עַלה הַפּוֹרֵץ וְהַצּוֹר
וּגְשָׁאוּנָא רְדִיקָנוּ מַעֲלִינָנוּ
מְטוֹזָת זָהָב וּכְסָף מְזֻוּמָנִים
גַּם קָרֵי בֵּית וּמְלִבּוֹשִׁים
וְתִכְשִׁיטִים מְעִישִׁי יְדִי אֲוֹמָגִים
גַּטְלוּ אֶת בֶּל אֲשֶׁר מַבְקָשִׁים :

ונם ייגות רבים וטוביים
למשטה טוב ולמראה נחמדים
וספרי קודש דחשובים
המשמחים בלשון למודים ואנו
בלם גדים ויפה גברבים
רבים אשר אין להם ערך
שמורים בכל וعروבים
היו מפוזרים לרשותם על דרך :

ולנו עינינו דמעות
על מעישי הדרושים דמונייס
הציתו אש לעשות רעות
וישרפו את הספרים תגבידים
על גביהם בשר ישן צלה
אשר ברחוב היהודים רקחו
גלו ושרפו גם אכלו
האח ! האח ! צעקו ויטמחו :

חָלְקוּ בִּינֵיכֶם סְפָרִים קָרְפִים
חֲדָשִׁים גַם יְשָׁנִים
הִיוּ שׂוֹרִים בְּמַה אֲלָפִים
יְקָרִים הִיוּ מִפְנִינִים
וּמְבָרוּ אֹתָם אֶל אַיִּמְן אֶחָד
לְכָרוֹךְ בְּהָרְטָמָה שֶׁאָרְסָרִים
וְלֹא עַלְהָעֲלֵיכֶם מְוֹרָא וְפָתָר
לְשָׁלוֹחַ יְהָבָאֵלָה הַבָּרִים:

טוֹעֲנִים הִיוּ גַם פְּחוֹרָה מְעִזָּה
גַם לְקָחוּ שְׂطָרִי חֻזּוֹת
וְשָׁמוּ הַכְּלָל עַל הַעֲגָלָה
כָּל בְּלִי יְקָרָה וּמְטוֹתָה טוֹבוֹת
כָּל אֲשֶׁר רָאוּ עִנֵּיכֶם
אֶת הַכְּלָל נְגַלְוִו וְשָׁלַלְוּ
גַם חָלְקוּ בְּגַפְיִי לְהָם
וְעַל לְבּוֹשֵׁי נֹזֶל הַפִּילּוּ:

יחד בְּלָם הִי מִשׁׂוֹטְטִים
כֶּל אֶתֶּן הַלִּילָה
אֵת אֲשֶׁר מִצָּאוּ לְזִקְנִים
וְלֹא הִיא שֵׁם הַצְּלָה
גַּם דָּגֵן קַמְחָ וְמִזְגָּות
טַלְיִתּוֹת וְמִזְוֹזֹת הַיְקָרִים
פְּנָור וּכְרִים וְחַלְוִנוֹת
הִי נוֹתָצִים וְמִשְׁבָּרִים :

כְּלָה עַשְׂוֹ הַזְּדוֹנִים
גַּנְגַּד כֶּל דִּין דָת וְחַקִּים
הִי שׁוֹפְכִים עַל הָאָרֶץ שְׁמָנִים
וְשָׁקִים קַמְחָ עַלְיוֹ מְרִיקִים
עַלְיוֹ הִי הוֹלְכִים וְדַרְכִּים
מֵי שְׁמַע בְּזָאת וְלַבְבָו לֹא יִנְعָה
כְּעַשּׂוֹת עֲנִינִים וְמַעֲשִׂים
שְׁאַיְן לְהָם בָּהָם הַגָּאה :

לֹאָר בְּקָר הַכִּינּוֹנֶה בְּהַזְּמָן אֵין בְּלָחָד
בְּדֵי לְמַלְט עַל נְפָשִׁים זָהָב
וַיְהִי הַיּוֹם וְהַגָּה רְאִינוֹ זָהָב שְׂמָמָה
שְׁבָמָעַט אֲבָדָה תִּקְוָתֵינוּ צָהָב
בְּיָנְעָלִים הִיוֹן הַשְׁעָרִים זָהָב בְּאַזְזִים
בְּמִצּוֹת רְאִישֵׁי הַמּוֹרְדִּים זָהָב
נִתְפְּסִים הִיְנוּ לְהַצּוּרִים זָהָב אַזְזִים
בְּדָאנּוֹת וּבְחַלוֹת זָהָב :

מַאיִמֵּין הִיוֹן דְּרָשָׁעִים זָהָב
עַל אַזְרָקִי הַעַיר קְרַחְמָנִים זָהָב
שֶׁלָּא יְהִי מִן הַפּוֹשָׁעִים זָהָב
לְקַבֵּל יְהֻדִּים לְאַרְמוֹגִים זָהָב
וְלֹא הַזְּעִיל הַזָּן וּמְעוֹת זָהָב
אוֹ לְהַשְׁתַּדֵּל בְּשָׁום מְתַנָּה זָהָב
עַל הַיּוֹם הַלְּכָנָה עַד אַרְבָּע שָׁעוֹת זָהָב
בְּרַחּוֹב הַעַיר בְּלִי מְלִוָּה :

גְּבָהִים הֵי אֲוֹרָתִים
אֲשֶׁר לְפִי דַּרְכָם גַּפְתָּה בָּאֵי יְמִין
מְשֻׁכְנָה לְשֻׁכְנָה בּוֹרָתִים חַדְתִּין פְּזִים
בְּאֲשֶׁר בְּלַב הַגָּעֵשָׂה רָאוּבָנִים
כִּי יְרָאוּ גַם הֵם לְנַפְשָׁם כִּי זַהֲבָנָא
עַמְנוּ גַם הֵם הֵיוֹ בָּצָלה דָבָרָנִים
מְפֹעָלִי אָוָן וּרְגִנְשָׁם כִּי זַהֲבָנָא
עַל רָאֵשָׁם עַלְהָ מַוְרָא דָבָרָנִים

סְמוֹךְ לְאֶחָדִים בְּמוֹ שְׁעָה
גְּפַלָה בְּעֵיר קוֹל תְּבִרָה
אֵיךְ שְׁהָסְכִימָה עַלְמִינִירָעָה
מְחוֹזֵן לְעֵיר אוֹקְנוֹ לְבִגְרָה
כִּי וּוֹנִין הָאָנִין בְּעַצְמוֹ אָמַר
אָנִי הַמָּן שְׁלָכָם
מְמַרְדָּבִי תְּצִדִיק אַיִגְנִי נְשִׁמְרָה לְבָדָבָד
כִּי לֹא נִמְצָא בְּכֶם מִיאָמָן צְהָדָה

עַם וַיְגִינֵץ הָאֱנִץ בָאָו וּמִתְאִסְפִים
אַחֲרֵי זֶה בָמֹא שְׁתִי שְׁעוֹת
חַבְירִיו וּרְיעִיו הַמְגַדְפִים
אֲשֶׁר מִדְבָרִיחַם הַוְרַדְנוּ דְמַעֲזָת
אֲנָשֵׁי מְרִי גַּפְשׁ מְזִינִים
חַגִּית וּכְידָן וּחַפֵּר מְלֻבּוֹשִׁים
כְּאַגְּטִיוֹכוֹם בְּיָמֵי הַיּוֹנִים
וּכְגִּלְתֵּת גַּגֵּר דָוֵד גַּגְדִּינוּ נְגָשִׁים :

פְּיַהַם פְּעָרוֹ וּמְדִבְרִים
בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יַהְנִידְרָא
הַיּוֹם מִאִסְפִים וּמִחְבָּרִים
בְּלֵל הַיְהוּדִים אֲשֶׁר מִצָּאוּ
שְׁיִבוֹא יְחִידָה לְחַצֵּר הַקְּבָרוֹת
וּשְׁם יְדִבֵּר עַמְּנָנוּ
וּפְקָדֵי עַלְינוּ כַּמָּה שְׁמִירֹות
שְׁלָא יְשַׁאֵר חַוְצָה אַחֲד מָאָפָנוּ :

צְעַק לִבְנֵנוּ וְאָמַרְנוּ
אוֹי לְנוּ כִּי בָּא קָצָנוּ
שְׁפֶתָה דְלָכְנוּ וְעַבְרָנוּ
וְהִיָּנוּ נֹאֲשִׁים מַחְיִינוּ
גְשִׁינָנוּ וּבְנִינָנוּ דְקָטָנים וְהַגְדוֹלִים
הַוְלָכָנוּ עַמְנוּ אֶל הַחֲצָר
אָם יָשַׁלְטוּ בָנָנוּ הַגְּבָרִים
גְשֻׁמוֹתִינוּ יְהִיוּ צְרוֹרִים יְחִיד בְּאוֹצָר :

קָנָה לִינוּ יְחִיד כּוֹלָם בְּאֶחָד
בְּקָלָב שְׁלָם הַסְּכִימָוּ וְגַמְרָיו
לְעַמֹּד עַל קְדוּשָׁת שְׁמוּ הַמְיֻחָד
מְשֻׁמְרָת יְיָ יְשֻׁמְרוּ
קְצַתָּם מַאֲתָנוּ לְבָשָׂו תְּכִירִיכִים
וְלֹאָל יְתִבְרַךְ הֵי מַתּוֹדִים
גְאַמְנָן עַלְיָהָדִין מְבָרְכִים
וְהַצּוֹר תְּמִימִים פְּעַלוּ מַזְדִים :

ר בַּיִם חֵי בְּרָצֹנֶם
הַמֶּה נִשְׁיָּהֶם וּבְנֵיָהֶם
לְעֲשֹׂת רְצֹן כּוֹנֶם
שֶׁלֹּא יָכְרֹחֶז עַל דְּבָרֵתֵיכֶם
תוֹךְ הַפְּמִים לְהַפְּלִיל עַצְמָם
לְחֵי עַד יְהֵי מִזְמָנִים
וְחִזּוֹר אַחֲרֶר בַּי טָעַם עַפְמָם
וְעַל יְיָ חֵי נִשְׁעָנִים :

שָׁם אֹז בָּאוֹתוֹ הַפְּעָם הַגִּידְיוֹ
מִן הַעִיר הַזֹּאת תָּהִיא מְנוּרְשִׁים
לְשֻׁמּוֹר אֶתְכֶם שֶׁלֹּא יִשְׁמִידְוּ
אֶתְכֶם אֲנָשֵׁי הַעִיר הַקְּשִׁים
אַיִן יִכּוֹלֶת בַּיְדֵינוּ
בַּי רַבִּים הֵם וּעֲצֹמִים
לְכַן אֶל תִּמְרוֹ אֶת פִּינּוּ
בַּי חַכְמַתְכֶם הִיא לְעֵינֵי הַעֲמִים :

תֵּחֶחֶה בְּקַשְׁנוּ מִתְּמָמָן אֲפָחָנוּ
שְׁנִיפְתָּחָה רָנוּ אֹתְּ הַשְׁעָר
עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹלָה הִיְתָה לְתַשְׁיבָתֵינוּ
מָה לְכֶם כָּל בָּקָה לִמְהָרָה
וְאֱגָשֵׂי הָעִיר עַזְמָדִים עֲזָדִים
וְקָגִי שְׁרִיפָה עִם מַקְלוֹזָה
וּכְלִי זִינִים תּוֹפְסִים בְּזִידָם
בְּצָאן בְּלִי רֹועָה הִיְינוּ בְּמַקְהָלוֹתָם :

(שם המחבר)

אֵלֶּה הַקְּזֹולֹת הִיְינוּ שׂוֹמְעִים
אֲשֶׁר בְּנֵי הָעִיר מִדְבָּרִים
לְהַרְיָה הַמָּחָנֶתֶבֶעִים
לְבָגִינּוּ הוּא מִשְׁבָּרִים
רַבִּים מִתְּמָמָן הִי אָוָרִים
מִגְּרוֹשִׁים יְהִי מַעֲירָנוּ
דִּבְרִים אַלְוִי עַלְיָנוּ מַעֲבִרִים
תְּלֻוָּים מִנְגָּדָה הִי חַיָּנוּ

לֹ מַנִּין עָמְדוּ הַקָּדוֹזִים
אֵיךְ יוֹצִיאוּ לְאוֹר מִשְׁפְּטֵינוּ
מֶלֶךְ אָסָור בְּרָהָטִים
זָכַר לְנוּ אֶת בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ
וְהַקְרִיעַ חַפְּפַת מַאֲגִים
לְחַיּוֹתֵינוּ עַל פָּנֵי הַאֲדָמָה
וְלִדּוֹן אַוְתֵּנוּ בְּגַרְשִׁים
לְפִתּוֹתֵךְ נָנוּ שָׁעַרְיִ הַחֹמָה :

"חַ נָּגִינִי שְׁיָהִיו הַשְּׁעָרִים נִפְתְּחִים
אֶת פָּנֵי הַצּוֹרֵר הַיָּנוּ מִבְקָשִׁים
וְהַדִּיחַ אַוְתֵּנוּ בְּשֹׂוא וּמְהוֹזִים
בְּדַבְּרֵי רְשֻׁעָות שְׁנָגִים וּקְשִׁים
עַד שְׁבָמָר נִפְשֵׁץ וְצָעֵר
בְּכוֹ וְצָעָקוּ לְפָנֵיו בְּמִתְחַנְּשִׁים
אוֹ צָהָ לְפִתּוֹתֵךְ נָנוּ הַשְּׁעָר
וְיַבָּאָה הַרְשִׁיעִים וְיַגְרִשּׁוּם :

בְּ דָחְפִים הַיּוֹ רֶגֶלְעֵנוּ
לִיצָא מִן הַמִּקְומָם גַּמְהָרִים
מְלֻיִים הַיּוֹ אֲוֹתָנוּ שׁוֹגָנָאנוּ
בְּכָלִי זַיִנִים עַד הַשְׁעָרִים
וְאֵז הַלְבָנוּ שְׁמָחִים וּכֹאָבִים
עַל הַפְּתִיחָה וּעַל תְּקַלְקָלה
עַל קְהָלָתֵינוּ הַיְנוּ הוֹאָבִים
וְשִׁמְחָנוּ שְׁגַמְלָטֵנוּ לְפָלִיטָה גַּדוֹלָה :

בְּ סָעִי מִקְצָתֵינוּ בְּסִפְינָה
עַל פָּנֵי הַמִּים מִשּׁוֹטְטִים
גַם בִּיבְשָׂה הַמִּחְנָה
אֶל קְהִלוֹת וְיִשְׁוּבִים גַּמְלָטִים
עַל חֶגְשָׂר עַמְדוֹ בְּמַה אַלְפִים
אֲנָשֵׁי הָעִיר שְׁמָה מִתוֹעֲדִים
שְׁפָלוֹתֵינוּ הַיּוֹ רְזָאִים וְצֹופִים
גַּסְיעָתֵינוּ בְּעֲגִינִים וּמְרוֹידִים :

בְּ פַחֵד וּבִרְאָגָה חַיָּנוּ
שֶׁלֹּא יוֹרֵג בְּקָנָה שְׂרִיפָה עַלְינוּ
כַּאֲשֶׁר בְּאֶמֶת גַּם קְרָנוּ
שֶׁאָחָד יְרֵה עַל אָסָר מַאֲחָנוּ
וְגַדְחָה יָדוֹ עַל חַבְירָיו הַעֲלָזִין
וּפְנַעַם בּוֹ וְהַזְּיקָנוּ
וְצַדִּיק מַצְרָה נְחַלֵּין
וְרַעַתּוֹ שְׁבָחָ אֶל חַיָּקוּ :

רְחַמִּים עַלְינוּ נְכֻמָּרוּ
כָּל אֲשֶׁר אָוֹתָנוּ רְזָאִים
גְּמִילוֹת חֶסֶד עַפְנוֹ נְמָרוּ
לְחַם וּמְזוֹן לְנוּ מִמְצַיאִים
יְהָדִים וּעֲרָלִים טוֹבּוֹת חַיִּים מְגַדְּלִים
אֵין לִשְׁעָר בְּשִׁיעָרוִים
כִּי חַיָּנוּ אֶבְיוֹנִים אֶמְלָלִים
חַסְרִים מִפְלָל וּגְעוּרִים :

א כה הַדָּבָרִים אֲשֶׁר הַיְדוֹ
רְאֵשֵׁי הַמּוֹרְדִּים וְתַכְבָּרִים
עָשָׂו אֶת כָּל אֲשֶׁר חָמָדוּ:
אַחֲרֵי פְּרִדְנוּ מַעֲלֵיכֶם
הַיּוֹ霍ָלִיכֶם עַל בֵּית הַקְּבָרוֹת
וְהַיּוֹ לְזָעֲגִים נַשְׁמָן לְרָשִׁים
וּקְרָעִי נַשְׁמָן סְפָרִי תּוֹרוֹת
מְחֻרְפִּים מְגַדְּפִים וּמְלַחְשִׁים:

ב בֵּית הַקְּבָרוֹת הָיָה בְּכֹור שׂוֹר
אֲשֶׁר הָיָה שֶׁם כְּפָה שְׁנִים
וּקְשָׁרוּ אֶתְתוֹ בְּקִישׁוֹר
בְּיַגְבָּלוֹ אֶתְתוֹ בְּכָלִי זִיגִינִים
וּלְמַרְיוֹם הָיָי נוֹתָנִים אֶתְתוֹ
לְהִיוֹת לוֹ לְזָקְרוֹן
לְהִאכְלָל מִבְּשָׁרוֹ לְכָל הַבָּא לְבֵיתוֹ
לְשִׁתְּות שְׁכָר בֵּין בְּגָרוֹן:

רֹצִים הֵי לְהַרְוֹם הַקָּבָרוֹת
וְלַעֲשׂוֹת עֶלְיוֹ בְּתֵי טִיאָטָרָאֹת
גַּם עֶלְיוֹ הַמּוֹרְדִים לִירֹזֶת
בְּכָנָה שְׁרִיףָה לְמִטְרָא נְאוֹת
בְּרֻחּוֹבְתֵינוֹ הַבָּתִים הֵי מִסּוּמָנִים
וְגַזְרָלוֹת עַלְיָהָם מִפְּלִילִים
גַּם בֵּית שְׁמַחָה וּרְקִיד בְּחַתְגִּינִים
לְשִׁמְחָתָם הֵי מְגַבְּלִים :

הַרְבוֹ בְּבֵית הַבְּגָשָׁת הַקְּדוּשָׁה
עֲשׂוֹת גְּבָלוֹת גְּהֻלוֹת
קְרֻעָה קְרָסוֹ תּוֹכָה בְּלִי בּוֹשָׁה
לְפָנֵי אָרוֹן דְּתַהֲלוֹת
גְּלִיזָנִי סְפִּרִי קְוֹדֶשׁ שְׁטָחוֹ עַלְיָהָם
וּעַלְיָהָם הֵי הַזְּלָכִים וְדוֹרִים
לֹא אָוֶל רְכָתוֹב בֶּל מַעֲשֵׂיהָם
וְאָם בֶּל הָאָגָּמִים קוֹלָמִסִּים :

מְזֻסִּפִים הֵיו לַעֲשׂוֹת רָעוֹת
וְשָׁלַחוּ אֶל הַשָּׁרִים סְבִיבָתֵינוּ
וּבְדוּ מִלְבָם דְּבָרֵי הַמִּצְאָה
לְהַבָּאֵישׁ בְּעֵינֵיכֶם אֶת רִיחֵינוּ
שֶׁלֹּא לְקַבֵּל אֹתָנוּ בֶּל שְׁרָךְ
לְהַרְחִיק אֹתָנוּ מִעַל גְּבוּלֵיכֶם
אָבֵל הַאוֹמֵר עַמּוֹ אָנֹכִי בְּצָרָה
גַּתְנֵן אֹתָנוּ לְחֵן נְחֶסֶד בְּעֵינֵיכֶם :

וַעֲקָתֵינוּ עַלְהָ בָּאָגִי כְּבָזָדִים
שֶׁל דְּוָבָסִי אָרֶץ וִישָׁרִים
כִּי רָאוּ שְׁהַמּוֹרְדִים בְּלֹחַ יָדִים
הַפְּלִלְלָה עָשׂוּ בְּעֵילִלוֹת שְׁקָרִים
וְגַמְלֵי אָפָנוּ חָסְדִים טוֹבִים
וְקִבְּלוּ אֹתָנוּ בְּמַבְּחָרֵי עָרֵיכֶם
וְהַצְּלִילֵי אֹתָנוּ מִיד הָאָמִים
וְחַסְפֵּי עַלְינֵנוּ בְּבָנֵפִיכֶם :

לֹא יִמּוֹשׁ מִזְכָּרָנוּ גַּדְעָן
אֵת אֲשֶׁר שְׁמוֹ עֶלְינוּ עִגְּנִים
הַאֲלָל יִבְרֹךְ אֹתָם בְּשָׁלוֹם
וַיָּאֲרִיךְ יָמִים וַיְשִׁנּוּתִים
בְּכָל אֲשֶׁר יִפְנּוּ יָצְלִיחוּ
וַיָּרֻום הַזְּדָם וַיִּבְזֹדֶם
וַיָּעִזֵּן רַעַנֵּן יִפְרִיחֵוּ
וַעֲלֵ אֲרִים יִרְימֹסְזָם :

הַקְּבָר דִּיהְ מִבָּא ? בְּפִנֵּי הַקִּיסְר
יָרֻום חֹדוֹזָה אֲדִיר אֲדוֹנָינוּ
וַבָּחֵן הָאָמָת וַהֲשִׁκָּר הַיְסָר
וַיְשִׁמְעַ נִמְחֹא אֶת נַאֲקָתֵינוּ
וַיִּטְעַלְנֵינוּ חָסָר וַיַּשְׁלַח בְּתָבִים
אֶל דִּוְבָרִ קִימּוֹסְיָא הַיְקָרִים
לַהֲשִׁיבָה אֹתָנוּ לְשִׁער בַּתְּרַבִּים
וַיַּלְשִׁיכָם גַּמְול וַגְּקָם לְאַרְתִּים :

לעשות בן לא אחריו
דובשי הקומיסיא יועציהם
לשלה כתבים ופקודים מהרו
אל המורדים ומביריהם
כזה שלחו כמה שלוחים
והמונידים אוניהם לא היה נוטים
על חיקתם היה בזחחים
וישו במעשי כסילים ושותים :

נתבעים היה המורדים כמה פעמים
להזהיר אותם שיחיו מתחרשים
לפני דובשי הקומיסיא קרמים
לדבר עמם משפטים
והקשו את עדשם בכל פעם
ואת כל דבריהם מרוי
בלי שכט נבל טעם
את אמר פיהם עברו :

חַמֶת הַמּוֹשְׁלִים בָם בֵעֶרֶת
וְהִיוּ מִצּוִים עַל הַפְּקִידִים
בְשִׂתְצָאוֹ מִן פְּרָאַנְקְפּוֹרֶט חַבְירָה
עַלְיָהֶם תְהִיוּ תְּרִידִים
בְשִׂבְיוֹאָה עַל אֲדָמָתֵינוּ
פְשִׁימָיו אֹתָם אֶל בֵית הָאָסּוּרִים
כִי הַפְרוּ אֶת חִקְיָה מִשְׁפְטֵינוּ
וּמְדָת חִקְיָה יְרֵחָה כְרִים

זֶה הַדָּבָר עֲשָׂה רֹשֶׁם
וְגִתְפְּסִים בְמָה סּוֹחֲרִים
בָעֵיר קָטָנָה ²⁾ גַעֲרָאַלְשִׁים
גַם בָמֻקוּמוֹת אַחֲרִים
גַתְפְסוּ בְמָה אָנָשִׁים
אֲשֶר גַמְצָאוּ בְּכָל חַבְרָה
לֹא יָכְלוּ לְהַלְןֵךְ חַפְשִׁים
וַיְהִי חַבְיאָה בְלָבָם מָזָה

2) העיר געראלסהיים סמוכה לפראנקפורט.

קָמוּ בְּפִרְאָנָקְפּוֹרֶט אֹז אֲגַשֵּׁי הָעִיר
הַמִּיחָדִים בְּהָם וְהַטוֹּבִים
אֲשֶׁר ? בְּבָם אֹתָם מַעֲיר אַתָּה וְ
וְאָמְרוּ לִמְהָ נְחִיה נְחַרְבִּים
לְדִבְרֵי הַקּוֹמִיסִיא נְחִיה נְשִׁמְעִים
וְנְעָשָׂה לְנְשִׁמְעָ נְקָדִים
אוֹ תִּפְסֹו רַאֲשֵׁי הַרְשָׁעִים
וּמְאֵי יוֹם יוֹם כִּמְהָ מְזֻרְדִּים :

וְהִינֵּנוּ הַזְּלָקִים בְּפּוֹלָה
מִזְמָן שְׁעָד כִּז אַלְוֵל
הִינֵּנוּ מְגַזְרָשִׁים מִן דִּקְהָלָה
וּרְחוּבוֹתִינֵו הִיעָתָה לְשִׁלּוֹל
וְאַחֲרֵי שְׁנַתְּפָסֹו הַזְּדוֹגִים
וַיַּדְיֵי הַקּוֹמִיסִיא עַל עַלְיוֹנָה
אָמְרוּ לְנוּ הַמּוֹשְׁלִים דִּאֲדָוִגִּים
לְדוֹר בְּדִקְהָלָה בְּרָאָשׁוֹנָה :

אַחֲרֵי זֶה חִפְלָנָנוּ גּוֹרְלוֹת
מֵי נִגּוֹר וַיַּעֲלֵה בְּתַחְלָה
עַל אַרְבָּעִים אַוְרָחִים נִפְלֵא בְּמִקְהָלוֹת
לִיסְכֵּד עַמְּהֶם בְּרַאשׁ הַקְּהָלָה
בְּאֶלְיל שְׁעָה נִסְעָו וּבָאוּ
וַיִּסְעָו וַיְחַנֵּן בְּמוֹרָא
כִּי גְּזֻקָּמָה עוֹד לֹא רָאוּ
וְהִי יְרָאִים מִזְעָם וְצָרָה :

מִן כְּסִילֵי שְׁעָה הִיוּ נִתְּפָסִים
עַד אַדְרָ שְׁעָו הִיוּ נִשְׁמָרִים
בְּעִיר ^ו) הַעֲכָשֶׂט וּבְדִיסְעַלְבִּים
וּגְם בְּמִקְומֹת אַחֲרִים
בְּשְׁעָו יוֹם ב' ח'י אַדְרָ
בָּא לְפָרָאֱקָפּוֹרֶט מִשְׁvirah מִן הַשְּׁרִים
לְהַכְּרִיז בְּרַחוּבוֹת בְּהֹזֶד וְהַדָּר
דְּבָרִי אַמְּתָה וְצָדָק וּמְשָׁרִים.

ו) מִקְוטֹות קְרוּבוֹת לְעִיר פָּרָאֱקָפּוֹרֶט.

צָעֵד הַמְשִׁילָה אֶל בֶּל הַרְחוֹבוֹת
בְּקוֹל רַם עֲנָה וְאָמַר
הַקִּיסֶּר יַעֲשֵּׂה עַמְּכֶם טוֹבּוֹת
רְאוּיִם כְּלַבְּכֶם לְעוֹנֵשׁ מֶרֶב
כִּי אָדָר יֵצֵא מִשְׁפְּטִיכֶם
מֵי יְחִיה וּמֵי יָמוֹת
אוֹ יַבְנֵעַ גָּאוֹן וְדוֹגְנִיכֶם
וְלֹא יַהֲיוּה לְכֶם עַיִנִים רְמוֹת :

א ב

אֶל תִּשְׁתֹּה יְיַיְן וְגַם שְׁכָר
הַמְשִׁילָה דָּהִיה צְוָעָק וּמְכָרִין
כֶּל יוֹם ד' כ' אָדָר דְּגַנְּבָר
לְמַצּוֹה ז' תְּהִיוּ בְּזַרְיוֹן
כֶּל מְרִיזָה לֹא יַפְּנֵן יְיַיְן
רַבָּק לְזַקְנוֹן אוֹ ? חֻולָה
וְלֹא יְשַׁא אָדָם בְּלִי יְיַיְן
שְׁלָא יִקְרָה שֵׁם תְּקָלָה :

בְּרוּחַב הָעִיר לֹא יִמְצָא
שֶׁם עֲבֵד אוֹ אֲשֶׁר
עַד אֲשֶׁר יִפְנַה יוֹם ד' וַיֵּצֵא
בְּעֻגְנָשׂ רַע וַקְשָׁה
לִפְנֵי הַמְשִׁילָה הַהָּרָה תֹּזֶף וְחַלְיל
וְסְבִיבָיו שׁוֹמְרִים מִזְוִינִים
בְּמוֹרָא גָּדוֹל דָּבָרִוּ מִכְלָבֶל
בְּעַד הָאַשְׁנָב נִשְׁקָפוּ וְחַלְזִינִים :

גְּדוֹלוֹת עִשּׂוּ כָּל אֲוֹמָנִי נְגָרִים
לְמִתְהָרָת יוֹם ג' יִטְחַזְּדָשׁ
כָּל נְגָרִי פְּרָאַנְקְפּוֹרֶט הַעִיקָּרִים
הַקִּימָיו בִּימָה גְּדוֹלָה בְּגַדְשׁ
עַל "שָׂוִיךְ הַסּוּסִים שְׁמָה מִקּוֹמָה
וְזֶה שְׁתִּי מִדְרִיגּוֹת וְשֶׁנִּי פְּתָחִים
שֶׁשָּׁה מְעֻלוֹת גְּבָהָה וְרוֹמָה
אַרְבָּה שְׁלֹשִׁים אַמּוֹת מְרוֹתִים :

דָלוֹ וַנְשָׂאוֹ עַל הַבִּימָה
כְמוֹ שְׁלָחוֹן אֶרְבָע רְגָלִים
לְהַעֲרֵיךְ עָלָיו בְּוֹשָׁה וּכְלִימָה
רָאשֵׁי אַצְבָּעוֹת הַגְּכְשָׁלִים
גַם לְהַגִּיחַ עָלָיו שָׁר הַטְּבָחִים
כָל גְלִיו וּשְׁאָר צְרָכִים
בְמִצּוֹת הַקּוֹמִיסָה קַיְוֹ נְשָׁלָחִים
שְׁהַכְלֵל לְפָנֵיכֶם יְהִי אֲרוֹכִים :

הַיְהָ שֵׁם בְשִׁוק אֶרְבָע נְשָׁרִים
בִּיתְדוֹת עַל אֶרְבָעָה עַפְוָדִים
דְבָקִים שֵׁם רָאשֵׁי שׂוֹטְרִים
כָל רְוָאִידִים קַיְיִתְרְדִים
גַם בִּימָה קְטָנָה שֵׁם הַקִּימָנוֹ
אַצְלֵל בֵּית מְכָס הַפּוֹסִים
מוֹשֵׁב לְהַשְּׁרִים שֵׁם הַרִּימָנוֹ
שְׁלָא יְהִי גְּדָחִים וּגְדָרִים :

וְהַקּוֹמִיסִיא הָיָה מְשֻׁמְעִים
אֶל פְּרָנֵסִינוּ וּמִנְהִגֵּינוּ מִקּוֹדָם
שִׁיעַלְוּ לְפָרָאנְקְפּוּרְט מְוֹשְׁיעִים
אֲשֶׁר הַמָּה יְתַזֵּקְוּ יְהָם
לְךָ אָדָר יְהָיו כִּיהְוִדִּים מְוֹכָנִים
בְּכָל הַמְּפִזְרִים בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת
שְׁבִזּוֹא לְפָנֵי שַׁעַר) בְּקָעָנִים
וּמְשָׁם יִשְׁיבּוּם לִמְקוֹםם בַּיָּד רְוָמָמוֹת :

וְהַהְיוֹם אִישָׁר יְיָ עֲשָׂה
יּוֹם ד' ד' אָדָר בְּבָנָקָר
וְהַגָּה חַיל גָּדוֹל גָּסָע
שְׁפָעָת רַב וּכְבָד וִיקָּר
פְּרָשִׁים וּדְגָלִי בְּכָל הַמְּחָנָה
וַתּוֹפֵךְ וְחַלְיל וְחַצְוָצָרוֹת לְפָנֵיהם
לְעִיר פְּרָאנְקְפּוּרְט הַכָּל פָּוָנָה
בְּשְׁרִיּוֹנִים וּבְכָל כָּל יְזִינִים :

חַלְפָו וְעַבְרוֹ בְּרָאשׁוֹנָה
חִיל דִּוְפָס מַעֲגֵץ וְרָאשִׁים
בְּשִׂרְהָ גְדוֹלָה וּבְקֹול רְגָה
גַם אֵין מִסְפָּר לְמַחְנִיכָם
אֶל הַגָּלְגָלָן בְּקָאָת תֹזֵךְ הַשְׁעָרָה
בָאוּ בְּרָעָשׂ וּמְחוּמָה גְדוֹלָה
בְּחַצְוִצָּרוֹת וְתוֹפִים וּקֹול זְמָרָה
כָל שֻׂמְעֵיכָם אֲקָזִים בְּחַלְהָ :

טָרַם כָלָו לְבוֹא הַרְאָשׁוֹנִים
בָא חִיל דָאַרְמְשְׁפָאָדָט הַעֲצִים
חִיל גְדוֹלָה וּרְבָ מִתְיָקְנִים
אֲנָשִׁי מִלְחָמָה גְבוּהִים וּנוּרְמִים
תֹזֵךְ הַשְׁעָר בְּיַקְעָנִים הַפָּה בָאוּ
בְּחַשְׁיבּוֹת גְדוֹלָה וּבְשִׂרְהָ
בְּחַצְוִצָּרוֹת זְמָרִים זְמָרָה וּכְרָאוּ
קֹול בְּפִתְחָה וּקֹול בְּתִדְרָה :

ימָר הַבְּיאֹעֵם חִיל הַדּוֹבָסִים
בְּשִׁלְשָׁלוֹת בְּרוֹזֶל עַל עֲגָלוֹת
מִקְצַת הַמּוֹרְדִים אֲשֶׁר בְּמִדְינָתָם נִתְפָּסִים
עַל הַבִּמְהָשֵׁם לְהַעֲלוֹת
רְגָשָׁיו וַיַּדְפֹּו חִיל הַשְּׁרִים
עַל הַחִזְקוֹת וַיַּעֲלֵה הַשְׂוִיקִים
בְּכָשָׁו וַיַּגְטְּלוּ בֶּל הַמְּבָאָרִים
וַיַּשְׁׁזְמְרִים עַל יָמָם דָּיו מְחוּקִים :

כָּל קָהָל יִשְׂרָאֵל דָּיו מִתְאָסָפִים
לְפִנֵּי הַשַּׁעַר שֶׁל בּוֹקָעָנִים
מִכֶּל הָאָרֶצֶת שְׁהָיו שֵׁם נִהְרָפִים
טָף וְנָשִׁים אֲבוֹת וּבָנִים
גַּם יְהֻדִים אַחֲרִים מִסְכִּיבּוֹתֵינוּ
אֲשֶׁר פָּהָת מִטְשָׁלַת שֶׁאָר הַשְּׁרִים
חַוְלָכִים גַּם עַמְנוּ לְלוֹתֵינוּ
וְלִסְפָּר נִפְרָאות יְיָ לְדוֹרִים :

לִפְנֵי עֲלוֹת הַשָּׁמֶן
שֶׁלְשָׁה קָגָה שְׂרִיףָה הַעֲרִיכָה
בָּעֵיר פְּרָאנְקְפְּרָט בָּمְקוֹם הַגְּבָתָה
עַל שָׁוֹק שֶׁל סּוּסִים הַזְּלִיכָה
עַל שֶׁלְשָׁה עֲגָלוֹת גְּדוּלוֹת
וּמְמוֹנָה עַל יְהָם חִיה אַוְמָן
טָרַם יָבוֹא הַחִילּוֹת
יְדִיחָה שֶׁם בַּיּוֹם ד' הַפְּלָל מְזֻוָּמָן :

מְהָרִי לְבֹוא שְׂרִי הַטְּבָחִים
בְּכָלִי מְשִׁחִיתָם לְעַשׂוֹת נְקָמָה
בְּמִסְפָּר שְׁבָעָה לְאֵיד שְׁמָחִים
לְהַתְּנוּעָד שְׁמָה עַל הַבִּימָה
שְׁמָה עַל וּבָאוֹ וְהַכִּינוֹ
אֶת תְּרִבּוֹתֵיכָם הַטְּלוֹטְשִׁים
מְוַכְּגִינִים דָּיו שֶׁם וְהַמְּתִיעָנָה
עַב שְׁיִצְאָה לְאוֹרֶת מְשִׁפְטִים גְּנָשִׁים :

גְּקָרָאִים הַיּוֹ בֶּל גְּזָרִי דִּינְגִּיחָם
לְבֶל אֲחֵד וְאֲחֵר לְבֶדוֹ
מִן מִכְסָם הַסּוּסִים שֶׁם הַיּוֹ מְלוּמְדִיחָם
שְׁמָה שְׁפָטוֹ הַגִּידָׁו וְלֹא כְּחִדוֹ
בְּרָאשָׁוֹן הַוּבָא רַאשָּׁ הַפּוֹשָׁעִים
הַיּוֹ וּוּנִיןָן הַאֲנִין הַמְּסִית וּמְדִיחָם
וְהַיּוֹ קַוְרָאִים לְפָנֵיו מְשֻׁפְטִים רְעִים
מְשֻׁפְטִי מְנֻת עַלְיוֹ לְהִגִּית :

סְמוֹך וַתִּקְפֵּחַ הַבְּיָאוֹ אֶתְתוֹ
עַל הַבִּימָה עַמּוֹ רַצְחָ
עוֹד נָגַע אֲחֵד לְפָנֵי מְתוֹתֹ
שְׂתִּי אַצְבָּעוֹת מִימִינוֹ קָצָ
וְרָאשָׁוֹ מַעַל גּוֹפוֹ הַעֲבִירָוּ
וּפְנָרוֹ נָפַל עַל הָאֲרִין
בְּנֵי מְעִיוֹ פָּתַח הַתְּלִקְיָה קַבְרָיו
אֲלָה תּוֹלְדוֹת בֶּל פּוֹרָצִי פָּרָעָן

עֲקָרוֹ אֶת פְּגָרוֹ וַלִּצְדָּר מְסֻלְקִים
עַד אֲשֶׁר הֵי גְדוֹנִים כָּלִים
בְּשָׂרוֹ לְאַרְבָּע הֵי מְחַלְקִים
וַיְתַלוּ אֹתָם לְאַרְבָּע רְוִיחֹות הָעוֹלָם
בֵּית דִּירָתוֹ הֵי מְהַרְסִים
לִתְלָל עָוָלִים לֹא יִבְנֶה עוֹד
וְעַמְזֵיד אֶחָד חְרוֹת עַלְיוֹ כָּל הַמְּעָשִׂים
בָּמְקוֹם הַבֵּית שֶׁמֶה יַעֲמֹד :

פִּגְעָיו גַּם בִּשְׁלָשָׁה אַחֲרִים
בְּמִשְׁפְּט הַזֶּה גַּם יִעֲשֶׂה רְהָם
גַּעֲרָנְגְּרוֹס וְקִוְנָאָרֶט שָׁאָפָע הַצּוֹרְרִים
קְצֵן מִימִינֵם שְׁנֵי אַכְבָּעֹתֵיהֶם
וּבֵן שְׁוֹאָבָעָנוֹרָג הַמּוֹרֵד
וּרְאִשְׁיָּהָם מְעַלְיָהָם הַרְיִמוּ
כָּל רְוֵאֵיכֶם נְפָשֶׁם חִרְד
עַל אֲשֶׁר בָּהּ אֹתָם הַחֲרִימָוּ :

צָדֵק שְׁפָטוּ הַקּוֹמִיסִיא הַתְּמִימִים
שְׁיַקְהַזְיָ אֶלְיוֹ אַרְבָּעָה רָאשִׁים
לְתַחְזֵב אֹתָם עַל מְגַדֵּל אֲסֵד חָרְמִים
לְאֹתָה וְלִמּוֹפָת לְאָנָשִׁים קָשִׁים
עַל בְּרִיקָעַנְתָּהָרוּם נְתַחְבּוּ רָאשִׁם
שֶׁל כָּל אֶלְיוֹ אַרְבָּעָה
לוֹבְרוֹן יְהִיה צְחַנְתָּם וּבְאָשָׁם
שְׁמוֹעָה זְנוּעָה בְּמִימִי הַגְּבָעָה:

קָרְבוּ עוֹד שֶׁלְשָׁה חֲבִירִים
אֲשֶׁר בִּשְׁמוֹת הַמָּה נְקֻבִּים
אֲדוֹלָף קָאנְטוֹר הַעֲרָמָאן גִּיזְ אֲרִירִים
שְׁמַעְפָּאָן וּוְאָלָף גַּם הוּא מִן הַחִיבִּים
רְאָשֵׁיהם מַעֲלֵיהם נְשָׂאוּ
וּלְאָרֶץ חַבְילָו פְּגָרִים
מֵהֶם יְלִמְדוּ אֲשֶׁר רְאוּ
וְלֹא יַעֲשׂו עוֹד בְּמִעְשֵׁיהם:

רַבִּים הֵם אֲשֶׁר נָתִינְנוּ
בְּמוֹתָשָׁעָה אֲשֶׁר הָזְבוֹן בְּשׂוֹטִים
שְׁבָטִים גְּדוֹלִים עַל גּוֹפָם עַבְרוֹ
וְלֹפֶנִי הַתְּלִין הַיּוֹנְחָבִטִים
גַּם שְׁמוֹנָה מִן הַפּוֹשָׁעים
הַשׂוֹטֵר הַזְּכִיאָם מִחְיָה לְעִירָה
לְקֹותָה הַעִיר מִן הַרְבִּים
וְלֹהֲבִיאָם אֶל דָּרְךָ הַיְשָׁרָה :

שָׁמָה לְפָנֵי הַעִיר הַיְינוּ מִמְתִינִים
עַד אֲשֶׁר נָעֲשׂוּ בְּלֵי הַמְעֻשִׁים
או בָּא לְרֹפֶב מִתּוֹךְ הַהֲמוֹנִים
מַוְישֵׁל אֶחָד מִרְאֵשִׁי הַפְּרִשִׁים
אַלְיָנוּ הַתְּרָאָה לְפָנֵי שַׁעַר בְּקָעְנִים
וְאָמַר לְכָוֹ אַתֶּם וְחַבּוֹתִיכֶם
לְפָנֵי הַגָּלָגָלָנְפָפָאָרֶט הַיּוֹחֲנוֹנִים
וּמְשָׁם נְשִׁיב אַתֶּם לְרֹחֶזֶבֶתִיכֶם :

תְּחַתִּינוּ הָיָנוּ עֻזָּמִים וּמְצָפִים
עַד שֶׁהַפּוֹשֵׁל חֹר וּבָא אֱלֹינוּ
בְּחִצּוּצֹת נְפָלִים וּתוֹפִים
חַלְפָה וּעֲבָר לְפִנֵּינוּ
וּמִיל גָּדוֹל הַזְּלָכִים וּרוֹכְבִים
מְלוּכָּשִׂים שְׂרוֹזִינִים וּמוֹזִינִים
וְאָמַר לְנוּ אֶל תְּלַכְיוֹ מַעֲרְבִים
רַק שְׁשָׁה יָחר מְכִינִים :

בְּרָאשֵׁון חַיל גָּדוֹל הִיוּ נֹסְעִים
וּקְגַה שְׁרִיפה וּמְקָלוֹת בִּידֵיכֶם
וְאַחֲרֵיכֶם רַכְבִּי הַרְכָּשׁ מְשַׁבְּרִי סְלָעִים
הַפְּעָנִיקִים חַפְּמָה בְּקָמוֹתֵיכֶם
וְאַחֲרֵיכֶם הַעֲגָלָה אֲשֶׁר עַלְיהָ הַגְּשָׁרִים
וְאַחֲרֵיכֶם הַמְּחִצּוּצֹת וּתְמִלְלִים
וְאַחֲרֵיכֶם אַנְחָנוּ קְהָלֵינוּ הַעֲבָרִים
טַף וּנְשִׁים קְפָגִים וּגְדוֹלִים :

שֶׁם אַחֲרֵי זֶה רָכֶב בְּחִצּוֹצְרוֹת בְּסֶפֶר
וְאַמְּרוּ חַיל גָּדוֹל רָכֶב וּפְרִישִׁים
וְאַחֲרֵיכֶם חַיל גָּדוֹל הַמְּחֻנּוֹת מְאַסֵּף
כָּלִים גְּבוּרִים וְלֹא חִלְשִׁים
וּבְכָל רְחוֹב וּרְחוֹב הַיּוֹן מְגַנְּנִים
בְּחִצּוֹצְרוֹת נְחַלְילִים וּתְוֹפִים
וְהַיּוֹן שׁוֹמְעִים סְבִיב הַשְּׁכָנִים
וְהַיּוֹן פָּגִיהם מְשַׁתְּנוּנִים וּזְעוּפִים

נוֹסְעִים הַיּוֹנוֹ אֲצֵל הַבִּימָה
אֲשֶׁר הַשְּׂרִים וְהַעֲירּוֹנִים שֶׁם עַוְמָדִים
וְהַמּוֹן עִם בְּחֹיל דִּינְתָּה
גַּם שְׁמָה הַיּוֹן טְהֻנוּדִים
לְאוֹרֵךְ הַמְּקוֹם אָוֹתָנוֹ הַיּוֹן מְולִיכִים
אֶל רְחוֹבּוֹתֵינוּ עד הַשְּׁעָרִים
אוֹ קָם סּוֹפֶר אֶחָד מְהֻנְסִיכִים
וַיָּקַח מִן הַעֲגָלָה אֶת הַגְּשָׁרִים :

תְּלָאִים הֵי דְגַשְׁרִים וְגַדְבָּקִים
שֶׁלְשָׁה עַל שֶׁלְשָׁה שַׁעֲרִים
בִּתְּיִדּוֹת אֲדוֹלִים נְחֻזִּים
לְהִיוֹתָם מְרוֹת גָּדוֹל לְדוֹרִים
וּבְתוֹךְ זֶה אֶחָד מִן קְרוּבִים
הֽוֹצִיא מְחִיקָה קְיֻמִים חֲרִשִׁים
וּמְנַהֲגָנוּ הֵי סּוּבָּבִים
וְכֹל קָהָל יִשְׂרָאֵל מְגִישִׁים

שְׁתִי שְׁעוֹת הֵיה קוֹרָא בְּהַקְיּוּמִים
לְטוֹב לְנוּ בֶּל הַיּוֹם
וְכֹל הַחִילוֹת הֵי עַזְמָדִים גַּקְמִים
וְאֶל לְבָם הֵי שְׁטִים
וְאַחֲר בֵּן הֵי מִשְׁמִיעִים חַקּוֹלוֹת
בַּתּוֹפִים וְגַם בְּחַצּוֹצְרוֹת
עַד פְּשָׁגְבָנְסָנוּ אֶל בְּתִינוֹ וְחִיכְלוֹת
וְהִינּוּ מְהַלְלִים בְּתִשְׁבָחוֹת וְשִׁירֹות :

עֹז רַבְבָ אֶחָד רַבְבָ עַמְנוּן
וּבִידֹ תְצִוְרוֹת הַתְרוֹעָה
אֵל תָזַק רְחוֹב הַיָה מְלֻוָה אַוְתָנוּ
וְלִפְרִסְמָ שֶׁם אֲתָה הַיְשִׁיעָה
בְשָׁלוּם בְשָׁוֹן וּבְשָׁמָחה
שָׁבָנו וּבָאוּ אֵל בְּתִינוּ
פְחַת צְוָה הַשְׁקָט וּמְנוֹתָה
כֵן יָהִיה עד בִיאת גּוֹאָלֵינוּ:

וְתַגְנֵה פְעָמִים רַבּוֹת שְׁהִינּוּ בְסִגְנָה
כֵי רַבִּים הַמְהֻנָה שְׁהִינּוּ קָמִים עַלְינוּ
כֵי זֶה שְׁמוֹנָה אוֹ תִשְׁעָה שָׁנָה
שְׁלָא הַיִינּוּ בְטוֹחִים בְבִתִינוּ
בְעֻנוּתִינוּ הַנְּדוּלֹות וּנוֹרָאות
כֵל הַרְעָה הַזֹּאת מְצָאָתָנוּ
וּסְגִעָיו בָנו כֵל דְתַלְאות
רַק זְכוֹת אֲבוֹתִינוּ עַמְד לָנוּ:

לֹכַן אֶל תִּקְשׁוּ עַזְדָּעֵפִיכֶם
וַיִּזְכְּרוּ אֶת כָּל הַגְּפֻלֹּות וְהַגִּיסִּים
וְתַנְנוּ שְׁבָח וְתִתְהַקֵּה לְבָזְרָאֶכָּם
בַּיּוֹם שִׁיצַּאתֶם מִאָרֶץ חִגְסִים
וְלֹא תִּזְקִיפוּ עַזְדָּעֵל מִעַל
בֵּין אֱלֹהִינוּ אֲשֶׁר קָעָת הָרָאָה לְכֶם
הַמְּשִׁנִּיחַ עַלְיָנוּ מִשְׁמִים מִמִּעַל
וּמִשְׁלָמָם לְכֶם לְפִי דַּרְכֵיכֶם

פְּרַטִּי דָּבָר אֲשֶׁר דָּבַרְתִּי
אֵין בָּהֶם שְׁנָא וְתִבְלֵל
בְּךָ לְעוֹמָת הָאָמָת מִחְבָּרָתִי
אֵיךְ שְׁהַזִּיאָנוּ יְיָ לְאֹור מָאוֹפָל
אֲמִי וּרְעֵי הַיְּטִיבוֹ דַּרְכֵיכֶם
שִׁיאָרֵיךְ הָאֵל יְתִי אֶת שְׁלוֹתֵינוּ
וּבְגִעִימִים תִּבְלֹז אֶת יְמֵיכֶם
וַיָּבֹא לֵצִיּוֹן נֹאֵל בְּמִדְרָה בְּיִמְינָו: